گوزەرێك بۆ ناو دووتوێی كتێبی: (بەختی ڕەش یا كەمەرەی چڕوت)ی (نەژاد عزیز سورمێ).. پارێزەر كرێكار عبداللە خۆشناو

ئەم كتێبە بە سەنگ سووك بە قەبارە بچووكەی نووسەر ڕێك پێچەوانەی ناوەڕۆكەكەیەتی چونكە بارتەقای شاخەكانی كوردستان مانای لەخۆ گرتووە و سەنگی لە سەنگی شاخ كەمتر نییە و قەبارەكەشی لە دیدی مندا گەلێك مەزنترە!، چونكە نووسەر لەجیاتی هەموو ئەوانەی ڕۆژگارێك بەشداربوونە لە شۆڕشی ڕزگاری نەتەوەیی هەروەها لەگەڵ هەموو ئەوانەی هیوایان بەم شۆڕشە هەڵچنی بوو لە شارەكانی كوردستان و دەرەوەی سنووریش زۆر بەجوانی و ڕاستگۆیی وێنای كردوون.

ئەم كتێبە پڕاوپڕە لە هەستی ناسك و ڕەوانبێژی لە لایەك و پەردە هەڵماڵین و خستنەڕووی ڕاستییەكان وەك خۆی ئەگەر تاڵیش بن لەلایەكەی تر و گێڕانەوەی سەربردەی بەشێكی شاراوەیە لەمێژووی دانەبڕاوی نەتەوەكەمان.

سەرەتا، نووسەر لە هەڵبژاردنی ناونیشانی سەرەكی و ناونیشان لاوەكی زۆر سەركەوتوو بووە و لە دێڕی (بەختی ڕەش یا كەمەرەی چڕوت) لە لاپەڕە 161 ئاماژە بۆ ئەوە دەكات ناونیشانەكە، ناونیشانی یاداشتەكانی باوكی بەڕێزیان بووە كە زیاتر لە 900 لاپەڕەی لەخۆگرتبوو بەڵام ئەفسوس نەكەوتە بەردیدەی خوێنەران و بەهۆی بۆمبارانی ماڵیان لەگەڵاڵە تیاچووە، كە مێژوویەكەی دەگەڕێتەوە بۆ ساڵی 1974 ، بۆ ئەسەرنییە نووسەر لە دوای نزیكی پەنجا ساڵ هەمان ناونیشان بۆ ئەم كتێبەی هەڵدەبژێرێت، ئەمەش گەواهی ئەو ڕاستییە كە میللەتەكەمان یا ئەوەتا بەختی سیاهە، یان كەمەرگاكەمان ڕاستەڕێ ناڕوات، هەڵبەتە ئەم ناونیشانە خۆی لە خۆیدا هەڵگری پەیامێكی هزری مێژوویی سایكۆلۆژی یە ڕووبەڕووی هەموو تاكێكی كورد دەبێتەوە و دەرهاوێشتەی مێژووە، لێرەدا پرسیارێك سەرهەڵدەدات ئەویش ئەوەیە ئایا ئەو ناونیشانەی لێرەدا دووبارە بێتەوە دوای (50) ساڵ ئایا هەمان دەرئەنجامی پێشوو و پێشووتری دەبێت؟ یان نا؟

لە وەڵامی ئەم پرسیارەدا، نووسەر زۆر بەڕاشكاوی و بێ ئەسپایی لە

وێنەی بەرگی پێشەوەدا وەڵامەکەی بەخوێنەر دەگەیەنێت ئەویش لەڕێگای ئەو کۆلاژەیە کە بەرگی کتێبەکەی پێ ڕازاندۆتەوە!. چاوی نووسەر لە کۆلاژەکاندا هەمیشە ئامادەیی هەبووە، ئەوەش دەربڕی زادەی تێگەیشتنی نووسەر دەگەیەنێت چونکە وەڵامی ناونیشانە سەرەکییەکە بە کۆلاژێك دەداتەوە ، بەقسە نا بەڵام بەئاماژە پێمان دەڵێت: بەختی کۆمەڵگا لە سێ گۆشەیەکدا تێنراوە بە ڕەش و سپی، ئەمەشیان ئاماژەیە بۆ میللەتێك کە ساڵەهای ساڵە لە شاخەکاندا داکۆکی لە مافی سەربەخۆبون دەکات بەڵام قەتیسماو لەچوارچێوەی شاخێکدا لە سەرووی ئەمانیشەوە دەستێك هەیە کە یاری بە شاخ و سومبلی تاکی کورد دەکات و نایەڵێت لەم سنورە قەتیسماوەیەدا پەل بۆ دەرەوەی ڕەهەندەکان بهاوێژێت و کێشەی کورد لەچەق بەستوویی ڕزگار بکات.

ناونیشانی لاوەکی سێیەم بریتییە لە (ڕۆژگارەکانی دوای کۆربوونەوەی ئاگردانێکی دی) یە:
ئاگردان و کۆربوونەوەی پەیوەستە بە ژیانی ڕەوەندی نەوەك ژیانی ژیاری، ئەوەی شارەزا بێت لەم بوارەدا لەکاتی گواستنەوەیان لە شوێنێکەوە بۆ شوینێکی تر بەمەبەستی گەڕان بەدوای بژوێنێکی تر ڕەوەندەکان زۆر بەئاسانی و بەسادەیی ئاگردان کۆردەکەنەوە و لەو شوێنە تازەیەی کە خێڵەکان بۆی دەچن دوای ڕەشماڵ هەڵدان لە زەم و هەبێ یەکسەر ئاگردانێکی تر دروست دەکەن. لێرەدا ئاگردان بە مانای (ژیان)یش دێت بە یەك خێزان لەخێڵدا. چونکە خێزان بێ ئاگردان نابێت. نووسەر لێرەدا مەبەستیەتی پەیامێك بەخوێنەر بدات: سەڕەرای باڵەخانەی بەرزو ئۆتۆمبیلی گرانبەها کە دەربڕی شارستانیەتە! بەڵام لەناوەڕۆکدا، لەهزردا، لەچوار چێوەی بونیاتی عەقڵی خێڵەکی دەرنەچووین و قەتیس ماوین!.
ئەوەتا ؛ تا ئێستاش بەشێکی زۆر لە نووسەرە بیانییەکان لە زۆربەی کتێبەکانیان لەسەر کورد نووسیوویانە لەم ناوچەیەدا کە مەبەستی کوردستانە یەکێتی هۆزەکانی کورد دەژین نەوەك بڵێن نەتەوەی کوردا!!! (Nation) بێگومان هەڵبژاردنی ئەم چەمکە لەخۆڕانییە!.
ئا لێرەدا نووسەر بە دیوێکی تر ئەم بابەتە وەبیر هەموو کورد دەهێنێتەوەو پێمان دەڵێت: کە ئاگردان و شاخ راستە لە قۆناغی گوزەری کۆمەڵایەتیدا بۆ کورد پێویست و پەیوەست بووە، بەڵام لە سەردەمی ئێستاماندا ئاگردان لەگەڵ گۆڕانکاریەکانی جیهان و تەکنەلۆژیا و شارنشین بوون، ناگونجێت و دەبێت گۆڕانکاری بەسەردا بێت، بۆیە پێویستە چیتر تاکی کورد، خێزانی کورد، ڕوویان لەئاگردان نەبێت بەڵکو پێویستە ناندین بونیات بنێت بەمانا

فەلسەفیەکەی!. ، چونکە تا کورد ناندینی نەبێت و واز لە ئاگردان نەهێنێت بزووتنەوەی ژیاری دەست پێناکات لەمەشیان چاوی نووسەر لە بەرگی کتێبەکەدا زۆر بەدیقەت وەك هەڵۆ چۆن سەیری نێچیری دەکات پێمان دەڵێت: ئەوانەی یاری (قومار) بە شاخ و جامانەی کورد دەکەن هەمیشە لە هەوڵدان بۆ زیندووکردنەوەی هزری (ئاگردان و خێڵ و هۆز و تەکیە و خانەقا) تەنانەت لە شارە هەرە پێشکەوتووەکانی هەرێمی کوردستاندا. کە ئێستا بەڕوونی بەرجەستە دەکرێت بەداخەوە لەمەش زیاتر، بگرە بۆتە دیاردە. مخابن!، دەبووایە تا ئێستا ئێمە بۆ جیهان بمان سەلماندبووایە کە بنەماکانی میللەتێکی سەربەخۆمان هەیە نەوەك یەکێتی هۆزەکانی کورد!. بەپێچەوانەی بۆچوونی گەلێك لە نووسەرە بیانیەکان کە نووسیەکانیان لەناوەندە کاریگەرەکانی سیاسەتی جیهان بەهەند وەردەگیرێن.

مێژوو پێمان دەڵێت تا کورد وەك (نەتەوە) لە دیدی وڵاتانی زلهێزەوە خۆی نمایش نەکات ناتوانێت قەناعەت بەدەوروبەر بهێنێت کە ئەو ناندینەی هەیەتی ئاگردان نییە!.

لەنێو سێما چاوەکانی سەر بەرگی کتێبەکەدا نووسەر زۆر بە تیژی دەڕوانێت و پێمان دەڵێت کورد دەمێکە دەبوایە (شاخ و دەوار هەبەو زووم)ی هەر بەتەنها تاکە هاوڕێی خۆی نەزانیبوایە! بەڵام دیارە قەدەر وایە ئەوەتا زینەفون یان زەیزەفون لە دەوروبەری ساڵی 333ی پێش زایین لەکاتێکدا ڕوو لە ناوچەکانی کوردنشین دەکات لەنامەیەکدا بۆ ئەلکسەندەری مەکدۆنی دەنووسێت: قەومێك لێرە دەژین پێیان دەڵێن کارۆکاس یان کاردۆس کە (مەبەست لێی کورد بووە هەروەك مێژوونووسان خوێندنەوەیان بۆ کردووە)، پێشنیار بۆ ئەلەکسەندەر دەکات کە لە شەڕەکاندا ئەگەر بەم ناوچانەدا گوزەر بکات بەکاریان بهێنێت چونکە (شەڕکەری ئازان).

داخەکەم چەند ساڵێك پێش ئێستا کاتێك (ترمپ) سەرۆکی ولایەتە یەکگرتووەکان ئەمریکا دوو سەرکردەی کوردی بینی یەکسەر ووتی (Good Fighter) واتە شەڕکەری باشن (ئازان). دیارە دیدگای بیانییەکان تا ئێستاش هەر بەچاوی زەیزەفون سەیری کورد دەکەن!. و دیدو بۆچونیان نەگۆڕاوە! یان ئەوەتا لە بەختی ڕەشی ئێمەیە نەمانتوانیوە جگە لەم سیفەتە جەستەییە، لێهاتوویی هزری تاکی کوردیان پیشان بدەین! بەداخەوە دەیڵێم نەمانتوانی لەبەر هەر هۆکارێك بێت وەك پێویست خۆمان بەنەتەوە نیشان بدەین زیاتر وەك لەوەی (یەکێتی هۆز و عەشیرەت و حزب و گروپ) ! ئا لێرەدا دەستە دیارەکە بۆ سەر مانەوە وەك یاری قومار یاری بەچارەنووسمان دەکات و هەر رۆژەی بگرە ترسێك نیشانی ئەم هەرێمە دەدات کە هەڵچۆنیووی نەیارانی ئەم هەرێمەن وناحەزانی ئەم میللەتەن!.

لەسەر ناوەرۆکی ئەم (ڕۆمانه)! ناوازەیە کە دەتوانم بڵێم هەر لاپەڕەیەك چیرۆکێکی ناخ هەژێنە بۆ خۆی و دەتوانرێت گەر شی بکرێتەوە هەزاران لاپەڕە لەسەری بنووسرێت. بەڵام سوپاس بۆ نووسەر کە توانیوویەتی مێژوویەك لە دەردەسەری و نەهامەتی گەلەکەمان بەم شێوازە جوانە وەك عەرەب دەڵێت: (السهل الممتنع والسرد السلسل) تۆمار بکات.

لە راستی دا ئەم کتێبە لە هەر وڵاتێکی تر بووایە دەکرا بە سیناریۆ چەندین سیناریست دەورەیان لە نووسەر دەدا بۆ ئەوەی رێگایان پێ بدات بیکەن بە بابەتی فیلمێك یان زنجیرە درامایەك کە هیچی کەمتر نییە، لەزنجیره دراما باوەکانی رۆژهەڵاتی ناوەڕاست بە نموونە لە زنجیرە درامای عەرەبی (التغريبة الفلسطينية)! دیسانەوە لێرەوە دەڵێم بەداخەوە کورد وەك پێویست رێز لە مێژووی خۆی ناگرێت ئەگینا دەبوایە خەمخۆرانی مێژووی کورد ئەم دەرفەتەیان بۆ هەل زانیبووایە و بیان کردبووایە بەرهەمێکی هونەری گەورە هەم لەو ئاست گەورەیی نەتەوەی کورد و هەم لە ئاست چیرۆکی ناخ هەژێنەی کارەساتی داڕمانی یەکێکی دیکە لە شۆڕشەکانی نەتەوەکەمان، لەکاتی خوێندنەوەی ئەم کتێبەدا خوێنەر دەچێتە ناو دونیایەکی تر، دونیایەك پڕ لە ئازار و مەینەتی کە پێویستە هەموو تاکێکی کورد هەڵوەستەی لەسەر بکات و لە بیری نەکات و واباشه نەوە دوای نەوە وەبیر کوڕ و کچانی ئەم میللەتە خێر لە خۆ نەدیووە بهێنرێتەوە، ئەمە لەلایەك و لەلایەکی تر خوێنەر دەچێتە بیرکردنەوە لە ژیانی پڕ لە ئێش و ئازار و خەفەت بۆ ئێستا و داهاتوومان بەهۆکاری زیادبوونی ترس لەسەر داهاتووی میللەتەکەمان و وڵاتەکەمان ترسی ئەوەمان هەیه نەخوازیا رۆژێك دابێت ئەم ئازادیەی کە ئەمرۆ لە کوردستانی باشور بە دەست هاتووە لە دەستمان بچێت و خوانه خواسته ئەم ئاگردانەشمان کەرببێتەوە!، چونکە هەموومان دەبێ ئەوە بزانین: ئەم هەرێمە تەنها بەشان و باڵی چەند کەس وحزب و لایەنێك دروست نەبووە!، بەڵکو ئەم هەرێمە زادەی خوێنی هەزاران شەهید و دەربەدەری هەزارانی دیکە و سەرگەردانی هەزارانی تر لە رێگای رزگاری خوازی نەتەوەییدا که خۆیان کردەتە سەرە ڕم و له پێناو ئازادی وڵات خەباتی نەپساوەیان کردووەو بە ناخی پڕ کەسەرەوە سەریان ناوەتەوە بەبێ ئەوەی ئەم ئازادیە ببینن!. لەلایەکی دیکەوە، ئەم کتێبە لایەنێکی شاراوەشی تیایە ئەویش ئەوەیه چەندە پەناهەندەیی لە خوارەوەی عێراق ئازار بەخش بووه بۆ گوێزراوەکان لەبەرامبەریشدا سەدان جار بارتەقای ئەوانیش ئازار بەخش و جەرگ بڕ بوون بۆ کەسوکاریان ئەوانەی لە کوردستان مابوونەوە ئەمەشیان ئەگەر لەم دیدگایەوە سەیر بکرێت چیرۆکێکی ناوازەی لە دروست

دەکرێت کە لەوان لەو دەبێت لێ ئازاری ئافرەت و مناڵی کورد بۆ دەست ئەو دەستە نادیارانە، کە یاریان بە چارەنووسی میللەتەکەمان کردوەو دەکەن.! ئەو دەستەی کە لەبەرگی کتێبەکەدا ئاماژەی بۆ کراوە!.

کاتێك ئەم کتێبە دەخوێنیتەوە لەگەڵ یەکەم رستەدا ناتوانیت وازی لێ بهێنیت تا هەمووی تەواو نەکەیت! بەڵام لێرەدا نووسەر وەك نموونەی کەسی خۆڕاگر و قارەمان و ڕۆشنبیر ئەوە نیشان دەدات کە لە هەموو بارە سەختەکانی ژیان کە تەنگیان پێ هەڵچنیووە وازی لێ خوێندنەوە نەهێناوە. لە رووی کەسایەتییەوە دیارە زادەی پەروەردەی دروستی خێزانەکەشی بووە لەکاتێکدا نووسەر زۆر پێویستی بەهاوکاری بۆ پەیداکردن بژێوی ژیانی هەبووە یارمەتی نووسەرێکی گەورەی کورد مامۆستا (مسعود محمد) ڕەتکردۆتەوە، ئەمەشیان نموونەی خۆڕاگری و جوامێری نووسەر نیشان دەدات، وەك خۆی دەڵێت بە نان و پیاز و هەلکەیەك هێزی داوەتێ بەرخۆ بە ئەوەی ئەم زاتەی لێ دەرچێت کە ئەمرۆ ئێمە لە خزمەت نووسینەکانیدا بین جا چ بۆ کتێب، شیعریان، وەرگیران هتد بێت. بۆیە نووسەر پێمان دەڵێت: (بۆ ئەوەی کە لەشمان دەقەومێ هەمیشە کارەسات و نووشوشتیەکان بۆ جل ئاوێزی خەڵکی ترەوە هەڵنەواسین!) وە (نەخۆشی (دەردە کورد) و یەکتر تاوانبار کردن هەمیشە دووبارە و سەد بارە نەبێتەوە) هیوادارم ئەم دەربڕینە ببێە پەند بۆ هەمووومان و لەبەرچاومان بێت هەمیشە بۆ تایبەت سەرکردایەتی بەرێزی میللەتەکەمان.

بۆیە لێرەدا بەپێویستی دەزانم کە بڵێین: تکایە تا کار لە کار نەترازاوە، تا دەرفەت نەدەین بەدەست ناحەزو دوژمنانی میللەتەکەمان با هەموومان بەیەکەوە کار بکەین واز لە دووبەرکی و ناحەزی نێوان خۆمان بهێنین و هەوڵ بدەین بۆ نەوەکانی ئایندەمان داهاتوویەك فەراهەم بکەین ، کە دوورە پەرێز بن لەچاوچنۆکی دووژمنان ولەلایەکی دیکە ژیانێکی ئاسوودە و خۆشگوزەرانییان بۆ مسۆگەر بکەین گومانی تیا نییە ئەمەش پێویستی بەیەکگرتوویی و پلانسازی و بەرنامەسازی هەمەلایەنە هەیە لەلایەن سەرکردەکانی ئەم میللەتە بەبێ جیاوازی لەرەنگ و بۆچون و ئایدیۆلۆژیەکان.

پارێزەر کرێکار عبداللە خۆشناو

گۆڤاری زمان و زار ژمارە ٢٢

بۆ خوێندنەوەی ژمارە ٢٢ی گۆڤاری زمان و زار کلیکی ئێرە بکەن..

Zman-W-Zar22Download

دیاردەی قێزەونی تیرۆری کەسایەتی و سوکایەتی پێکردن.. فەریق مەحموود

مەترسیدارترین ئاست ئەگەر هەر وڵات و هەرێم و ناوچەیەك بیگاتێ، ئەو کاتەیە کە دەسەڵات مافی تاکە کەسی هاوڵاتیەکان بە قێزەونترین شێوە پێشێل بکات و ڕەواج بە کارەکەی خۆی بدات و بە شێوەیەکی فەرمی ڕەوایی پێ بدات و بگرە بودجەیەکی زەبەلاحی داهاتی هاوڵاتیانی بۆ خەرج بکات، هەزاران ئامێری پێشکەوتوی گرانبەهاو کامێرای سیخوڕیکردن و ماشێنی دوامەدێل و بەکارهێنانی چینێکی زۆرو جۆراوجۆری خەڵك لە پێناو بە ئەنجام گەیاندنی ئەو کارە نامرۆقانەو نایاسایانەدا تەرخان بکات. ئەمەش تەنیا لە کۆمەڵگای دواکەوتوودا پەرە دەسەنێت، کە ئاستی خەڵك لەو ڕادەیەدا نییە کە لە پیلانەکە تێ بگەن و هۆکارەکان بخوێننەوە نەك بەرەنجامەکان، دەستە ڕاستقینەکانی پشت ئەو کارە ناشرین و نایاسیی و پڕوپاگەندەو تۆهمەت و سیناریۆیانە کەشف بکەن.

پوختەی ئەو هەوڵە تاریك و مەترسیدارانە بریتییە لە دروستکردن و زەقکردنەوەو هێنینەوەی بوختان و چیرۆکی قێزەون کە کۆمەڵگا ڕقی لە دەبێتەوە دژی کەسانێکی دەرەوەی دەسەڵات، بۆ ئەم مەبەستەش هەوڵی دۆزینەوەی خاڵی لاوازی کەسایەتی لەو کەسانەدا دەدەن هاوڕایان نین یان نایانەوێت دەربکەون نەکو زیان لە بەرژەوەندی و مانەوەی زۆرەملێ و ستەمکارانەی خۆیان بدات، بۆ ئەم مەبەستە سوپایەك لە سیخوڕ و سەدان کامێرای چاودێری و دەیان هۆکاری جۆراوجۆر بەکار دەهێنن، ئیتر یان بە دروستکردنی بوختان و چیرۆکی هەڵبەستراو یان بە تێهەڵکێشکردنی ڕاستی بە درۆ، پارچەپارچەکردن و لێکدانی وێنەو

دەنگ و یان تەنانەت درستکردنی نووسراو و بەڵگەنامەی ساختە، لە کاتێکدا دەبوو حوکمەت کە دیوی یاساپارێزی هەموو وڵاتێکە ئەگەر بووایە لە نەکردنی ئەو کارە نەشیاوانە، لە کاتێکدا ئەوان بەم کارانە کەسایەتی تاکی کورد تیرۆر دەکەن، زۆر ئازان و شاگەشکە دەبن بەمە وەکو ئەوەی هەر چوار پارچەی کوردستانیان یەکگرتبێت و دەوڵەتێکی یەکگرتوویان بۆ کورد دامەزراندبێت تەماشا دەکەن.

ئەوانەی دەبنە ئامرازی ئەم کارە ناشرینانە دەبێت دەنیا بن کە بەشداری تاوانن و ئەو پارەیەی لەو پێناوەدا وەری دەگرن وەکو چڵکی سەگ وایە و دەبێتە دەردو بەڵا بۆ خۆیان و ماڵ و منداڵیان،ئەوانەی ئەو فرمانەنەش دەردەکەن هەرگیز وەکو بەرپرسیارێتی پێگەی خۆیان بەکارناهێنن، هەر لەبنەڕەتیشەوە بێ مافی ڕەواو لێهاتوویی و شایستەدارێتی نەگەیشتوونەتە ئەو پلەو پایەیە، بەڵکو هەر لەسەر ستەم و پاکتاوکردنی نەیاران و تەنانەت شۆڕشگێڕە راستەقینەکانی کورد لەسەرەتاوە دەستیان بەکارکردووە و ئێستاش گەشتوونەتە ئەو قۆناغەی کە پێشکەوتووترین تەکنەلۆژیای سەردەم بەکاربهێنن بۆ درێژەدان بەو کارە ناڕەوایانەی کە ئەوانەی دەرەوەی خۆیان بەو جۆرە ناشرینانە پاکتاو بکەن ، چ لە رووی ماددی یان مەعنەویەوە.

خەمەکە لەوەدایە کە میللەت زۆر بە ئاسانی ئەم سیناریۆیانەی بەسەردا تێپەڕ دەبێت، لە بری ئەوەی وەکو تاکێکی هۆشیار بەرپەچی ئەو کارە نایاسایی و شێوازە نامرۆڤایانە ببنەوە، یەکسەر باوەڕ بە پیلانی دەسەڵات دەکەن و ئەگەر بزانن یان نەزانن، ئەوا بەمە دەچنە سەنگەری دەسەڵاتی خۆسەپێنی مافیایی کە هیچ ئەرزشێك نە بۆ ئاکار، نە بۆ مافی مرۆڤ، نە بۆ داب و نەریتی کوردەواری دانانێت و هەموو میللەت و ئەوانەی لە ڕیزی حیزبدا نین بە دوژمن تەماشا دەکەن و هەموو ناحەقییەك بەرامبەریان بە خۆیان بە ڕەوا دەبینن. ئەمە ئەوپەڕی سادیزمە لە قۆناغە باڵاکاندا، کە دەروونناسان ئەو کەسانە بە نەخۆش لە قەڵەم دەدەن و دەبێت چارەسەر بکرێن، نەك بەوایان پێ بکرێت و ستایش بکرێن و چەپڵەیان بۆ لێ بدرێت و سێلفییان لەگەڵدا بگیرێت.

دەبوو میللەت بپرسێت چۆن و کێ ئەو وێنانەی تۆمار کردووە دژی کەسی بەئامانج گیراو، بۆ چ مەبەستێك ئەو بابەتە دەهروژێنرێت؟ ئایا کارو خەمی خەڵك لە بازدان بەسەر ئەو هەموو قەیرانەوە، بە سەر ژیانی تایبەتی کەسێك چی دەکرێتەوە؟ وەك ئەوەی سەرانی دەسەڵات زۆر شەریف بن و خەڵك نەزانێت لە قەڵلاو کۆشك و باخەکانیاندا خەریکی چیین؟ بەڵام لەگەڵ ئەوەشدا بەرەی ناڕازیی هەرگیز ئەو لاوازییەی خاڵی کەسێتی ئەوان بەکارناهێنێت بۆ سوکایەتییپێکردنیان، بەڵکو جوامێرانە پەنجە دەخاتە سەر ئەو خاڵانەی کە بەرەنجامی حوکمی

نادادپەروەرو ستەمکارانەیەو چەن کاریگەریی لە تێکدانی سەقامگیریی ڕامیاریی و ئابووری و کۆمەڵایەتیی و داهاتووی نەوەکاندا بووەو چەن هەرێم لە قەیرانی کوشندەی یەك لە دوای یەکەوە دەگلێنن و ڕۆژ بە ڕۆژ ژیانی تاکەکان دەبێتە پارچەیەك تاڵاوی ئازار، ناحەقی و سوکایەتییکردن و بێکاریی و گرانی … تەنگ بە میللەت هەڵدەچنێت و لەولاشەوە چینێکی دابەستەیان بەرداوەتە گیانی خەڵك بە سەرکوتکردنیان و سوکایەتی پێکردنیان و سیخوڕی و جاودێریکردنیان، میللەتی ڕەش و ڕووتیش هەستی بێزاربوونینان نەك لە ناسنامەی کورد بوون، بەڵکو لە مرۆڤبوونی خۆیان ناشارنەوە کە بەو جۆرە ژیانی پێ ڕەزاڵەت و دواکەوتوویی بەسەر دەبەن کە لە بچوکترین مافی ژیان و مرۆڤبوون بێ بەش کراون و لەولاشەوە چاو بەستیان لێ دەکرێت بە بینینی جوانییەکان بە ناشیرین و بینینی ناشرینییەکانی دەسەڵاتی خۆسەپێن بە جوانیی، ئاوها کولتوری نەزانین و سوکایەتی پەرەی پێ دەدرێت و وا لە خەڵك دەگەیەنرێت ئەمە کارێکی ڕاستەو دەسەڵات دەستەشی لێ دەکات دەبێت هاولاتیش کۆپی دەسەڵات بکاتەوەو بە عەقڵی ئەوان بیربکاتەوە، کورد گوتەنی: شەڕ لە بەتاڵی باشترە.
دەبوو ئەوانەی لەو دەزگا سیخوڕیی وسەکتەرە داپڵۆسێنەرانەشدا ئەو کارە قێزەونانەیان پێ ئەنجام دەدرێت ، کەمێك بیر لە داهاتووی ئەو کارانە بکەنەوەو هەڵنەخەڵەتێن بەوەی ئێستا دەسەڵات بە کارە ترسناکەکان بەکاریان دەهێنێت و پشتیوانی دارایی و مەعنەویان دەکەن، سبەی هیچ باکی نییە پاکتاویان بکات و نهێنی کارەکانیان هەڵبماڵێت و خۆی لێیان بێ بەری بکات، دەبوو بیر بکەنەوە ئەو کارەی دەیکەن دژی گیانی کوردایەتی و مرۆڤبوونەو هیچ ویژدان و یاساو نەرێتێکی ڕەسەن و ئایینك ڕەوایەتی پێ نادات، دەبوو بە مشتە پارەی دزراوی میللەت خۆیان و ویژدانیان نەفرۆشن و بڕیاری وازهێنانیان لەو کارە بێدانە بهێنایەو بیانزانیایە ئەوە گەورەترین تاوانە کە دەرحەق تاکی کورد ئەنجام دەدرێت و ڕێ خۆش دەکات بۆ تێکدانی شیرازەی کۆمەڵگاو چەواشەکاری و بەلاڕێدابردنی ڕاستییەکان.

فەریق مەحموود

قەرخکاریی هزری و مەرگی ڕۆژنامەگەری.. ستار ئەحمەد

لەو ڕۆژەوەی مرۆڤایەتی یەکەمین ڕاپەڕینی بیرکردنەوەی خۆی لە ڕێگەی پیتی چاپکراو و لاپەڕەی ڕۆژنامەکانەوە ڕاگەیاند، فەلسەفەی بوونی ڕاگەیاندن لەسەر بنەمای بوونی بە پردێک لە نێوان جیاوازییەکاندا داڕێژرا. ڕۆژنامەگەری لە بنەڕەتدا هاواری دەرەوەی دیوارەکان بوو، سەنگەرێک بوو بۆ ڕاکێشانی دەنگە پەراوێزخراوەکان بۆ ناو جەرگەی مێژوو. بەڵام کاتێک سەکۆیەکی بەناو ڕۆشنبیری و ڕاگەیاندن دەبێتە قەڵایەکی داخراو و مۆڵگەیەکی تەسکی تاقمگەرایی، ئیدی ئەمە لەبەردەم مردنی پەیامەکە و لەدایکبوونی دیاردەیەکی کوشندەداین کە قەڵەم دەکاتە قامچی و پیت دەکاتە کۆت و زنجیر.
ئەوەی ئەمڕۆ لەژێر سێبەری هەندێک بڵاوکراوەدا دەگوزەرێت، نەک هەر لادانە لە ئەلفوبێی ڕەوشتی پیشەیی، بەڵکوو جۆرێکە لە چەتەیی بیرکردنەوە و قەرخکاریی پووچ کە لە تەواوی مێژووی شارستانییەتدا، هیچ وڵات، سەردەم و دەسەڵاتێک، گرووپێکی ڕاگەیاندنی بەم ڕادەیە لە داخران، کینە و بچووکبینی بەخۆیەوە نەدیوە. لێرەدا ڕۆژنامە ئیتر نەک هەر ئاوێنەی کۆمەڵگە نییە، بەڵکوو تەنها ئاوێنەیەکی تەڵخی سەر مێزی دەستەیەکی دیاریکراوە کە تێیدا پیاهەڵدان بە باڵای خۆیان و کۆمەڵە ڕامیارییەکەیاندا دەکەن.
ئەم مۆدێلە لە ڕاگەیاندن، فەرمانڕەواییەکی بیریی کۆمەڵەیی و کەسیی وای دروستکردووە کە تێیدا هەڵە سوورەکان نەک بەپێی یاسا و ڕەفتار، بەڵکو بەپێی میزاجی چەند کەسێکی ناو دەستەی نووسەران دیاری دەکرێن. ئەگەر سەیری لاپەڕەکانی ئەم جۆرە ڕۆژنامانە بکەیت، تەنها و تەنها ناوی چەند کەسێکی دووبارە دەبینیتەوە کە وەک بازنەیەکی بەتاڵ بە دەوری یەکدا دەسووڕێنەوە؛ ئەوان بریتین لە دەستەی ڕۆژنامەکە خۆیان، برادەرە نزیکەکانیان، ناسیاو و هاوپیاڵەکانیان، و لایەنگرە توندڕەوەکانی کۆمەڵە ڕامیارییەکەیان کە ئەرکیان تەنها ڕازاندنەوەی کورسییەکانی دەسەڵاتی بیریی تاقمەکەیە. لەم جیهانە بچووکەدا، گرنگ نییە تۆ چەندە خاوەنی بیرێکی قووڵ، زمانێکی پاراو، یان دیدگایەکی فرەڕەهەندیت، گرنگ ئەوەیە ئایا لەو بازنە مۆرکراوەدا جێگەت دەبێتەوە یان نا...؟
ئایا ئامادەیت ببیتە دەنگدانەوەی دەنگی ئەوان یان نا......؟
تەنانەت یەک نووسەری دەرەوەی ئەم باندە، یەک دەنگی ڕەسەن کە نەیەوێت کڕنووش بۆ خێڵە ڕێکخراوەییەکەیان ببات، فەزای پێ نادرێت

و هێڵێکی ئەستووری ڕەشی بەسەردا دەهێندرێت.
ئەم مامەڵە نادادپەروەرانە و کینەدارییە تەنها پەراوێز خستن نییە، بەڵکو جۆرێکە لە سەرکوتکارییە ڕۆشنبیری کە دژی هەر جیاوازی و داهێنانێک دەوەستێتەوە. کاتێک پێنووسێکی سەربەخۆ یان بابەتێکی بەپێز دەگاتە دەستیان، لەبری ئەوەی بە پێوەرە وێژەیی و زانستییەکان هەڵسەنگاندنی بۆ بکەن، بە چاوێکی پڕ لە ڕق و گومانەوە سەیری دەکەن. ئەوان وا ڕاهاتوون کە ڕاستی تەنها لە گیرفانی ئەوان و لە چوارچێوەی دروشمە کۆمەڵییەکانیاندایە، بۆیە هەر دەنگێکی دەرەکی لای ئەوان وەک هەڕەشەیەک دەبینرێت بۆ سەر ئەو پاشایەتییە کاغەزییەی بۆ خۆیانیان دروستکردووە. شێوازی دژایەتیکردنیان بۆ دەنگە جیاوازەکان هێندە نامرۆڤانە، نادروست و ناتەندروستە کە هیچ دەقێکی مێژوویی ناتوانێت نموونەیەکی هاوشێوەی ئەم داخرانەمان پێشان بدات. تەنانەت لە سەردەمی تاریکترین ستەمکارییەکانی مێژووشدا، ڕۆژنامەکان ناچار بوون بە پاراستنی ڕووی خۆیان شوێنێک بۆ دەنگە دەرەکییەکان بدەن، بەڵام ئەم گرووپە گەیشتوونەتە ئاستێک لە نەخۆشیی هزری و خۆپەرستی کە پێیان وایە مرۆڤایەتی تەنها لەواندا کورت بووەتەوە.
ئەم جۆرە ڕەفتارانە مرۆڤ تووشی سەرسوڕمان دەکات؛ چۆن دەکرێت مرۆڤ گەورەیی بیر و جوانیی وشە کورت بکاتەوە لە بەرژەوەندیی تەسکی چەند ناسیاو و برادەرێکدا......؟
چۆن ویژدانی ئەدەبی ڕێگە دەدات لاپەڕەکانی ڕۆژنامەیەک ببنە پاوانی خێڵەکی و کەرەستەی بڵاوکردنەوەی چەواشەکاری......؟
ئەوان بەم هەڵسوکەوتە نزمەیان، نەک هەر سووکایەتی بە مێژووی ڕۆژنامەگەری دەکەن، بەڵکوو گەورەترین خیانەت لەو خوێنەرە دەکەن کە بە هیوای دۆزینەوەی ڕاستی و زانیاری پارە بەو کاغەزە بێدەنگانە دەدات. ئەم داخرانە هزرییە دەبێتە هۆی تێکدانی بیرکردنەوەی کۆمەڵگە و گۆشەگیرکردنی، چونکە کاتێک خوێنەر تەنها یەک دەنگ و یەک ڕەنگ و یەک ئاڕاستە دەبینێت، ئیدی توانای ڕەخنەگرتن و بیرکردنەوەی ئازادی لێ زەوت دەکرێت. ئەمە دەقاو دەق ئەو ئامانجەیە کە تاقمە قۆرخکارەکە دەیانەوێت پێکیبهێنن: دروستکردنی گەلێکی گوێڕایەڵ و بێدەنگ لە بەردەم سەکۆیەکی حیزبیی چەقبەستوودا.
مێژووی مرۆڤایەتی گەواهی ئەو ڕاستییەیە کە هیچ قەڵایەکی داخراو ناتوانێت لە بەردەم ڕەشەبای گۆڕانکاریدا خۆی ڕاگرێت. ئەو ڕۆژنامە و دەستە و گرووپانەی کە تەنها پشت بە بازنەی هاوڕێیەتی و لایەنگریی کوێرانە دەبەستن، لە ڕاستیدا گۆڕی بیریی خۆیان بە دەستی خۆیان هەڵدەکەن. وشەی ڕاستەقینە و داهێنان وەک ئاو وان، هیچ

بەربەستێک ناتوانێت ڕێگەیان لێ بگرێت؛ ئەگەر لێرە ڕێگەیان پێ نەدرێت، لە شوێنێکی تردا دەقڵیشێن و ڕێڕەوی خۆیان دەدۆزنەوە. ئەوانەی ئەمڕۆ بە ڕق و ناڕەواییەوە دەرگا بە ڕووی نووسەرانی دەرەوەی خۆیاندا دادەخەن، با باش بزانن کە داهاتوو شوێنی شەمشەمەکوێرەکان نییە؛ ئەو لاپەڕە داگیرکراوانەی کە تەنها بۆ پیاهەڵدانی ناوخۆیی و ناساندنی حیزبی بەکاردێن، زۆر زوو لە ناو تەمتومانی مێژوودا ون دەبن و دەبنە پەند بۆ نەوەکانی داهاتوو، لە کاتێکدا دەنگە ئازاد و ڕەسەنەکان هەمیشە وەک مەشخەڵێک بە بەرزی دەمێننەوە و مێژووی ڕاستق□ینەی بیرکردنەوە دەنووسنەوە.

ستار ئەحمەد

هەڵوێست.. سامان خدر

هەڵویست جۆرێرێکە لەخۆتێگەیاندن، یان هاوسۆزی دەربڕین، یان هەوڵدانە ب□□□گ□ری کردن لەکارێکی نەشیاو و نەخوازراو ،یان دەربڕینی ناڕەزایەتیە دژی ئەو شتانەی کەوا پەسەند نین .

هەڵوێست دەربڕین زۆر جار لەناو خێزانە ،یاخود کۆمەڵگایە، یاخود کەمو کورتی یاخود ،حیزب و گروپ.

هەڵوێست وەلگرتن سەپێنراو نیی□، بەڵکو ئارەزو مەندانەیە، بەڵام مرۆڤی بەهەڵوێست جیاوازە لەگەڵ مرۆڤی بێ هەڵوێست ، چونکە هەڵوێست وەلگرتن بوێری و لەخۆبور دەی و قوربانی دەوێت، بۆیە هەمیشە مرۆڤی بەهەڵوێست زیاتر شانازی بەخۆی دەکات و، هەروەها زیاتر کاراو لێهاتووە، جیاواز لەکەسی بێ هەڵوێست کەوا هەرچی لەدەوروو بەری ، ببینێت بێدەنگەو بەڵکو هەر بەلایەوە گرینگ نیی□.

هەربۆیە پێویستە مرۆڤ هەمیشە بەهەڵوێست بێت لەهەمو ئاستەکانی ژیانی دا، هەروەها پێویستە کۆمەڵگاش هەمیشە بەهەڵوێست بێت، بۆئەوەی هەرگیز هیچ دەسهەڵاتێک نەتوانێت ، بەکەیفی خۆی هەرچی بیەوێت دژی خەڵک ئەنجامی بدات، لەگەندەڵی و بێباکی و دروست کردنی قەیران لەدوای قەیران، وەک دیاریشە بەهۆی بێ هەڵوێستی کۆمەڵگای کوردی ، دەسهەڵات داران قەیران لەدوای قەیران دروست دەکەن و تەنها بەرژەوەندی خۆیان لا گرینگە، هەربۆیە هەڵوێست زۆر گرینگە مرۆڤ هەیبێت لەهەموو ئاستەکانی ژیان و کۆمەڵگا بۆئەوەی مرۆڤێکی

بو□رو کارام□ی ل□د□رچ□ت.